

Plenum

Torsdag 13.10.2016 kl. 15.59—18.24

3.1. Muntlig fråga om lösandet av mögelproblemen (Riitta Myller sd)

Muntligt spörsmål MFT 100/2016 rd

Muntlig frågestund

Andre vice talman Arto Satonen: Första frågan, ledamot Myller.

Debatt

16.00 **Riitta Myller sd:** Arvoisa puhemies! Meihin kansanedustajiin ollaan jatkuvasti yhteydessä rakennusten homeongelmista ja niistä johtuvista terveyshaitoista. Lapset ja opettajat päiväkodeissa ja kouluissa, hoitajat terveyskeskuksissa ja sairaaloissa sekä tavalliset ihmiset omissa kodeissaan kärsivät homeen aiheuttamista terveysongelmista.

Suomessa on toteutettu niin sanottuja Hometalkoita, joiden avulla ongelmiin on haettu ratkaisuja. Tämä hallitus teki päätöksen olla jatkamatta Hometalkoita. Myöskään mitään korvaavia toimenpiteitä ei ole esitetty. Hallitusohjelmastakaan ei löydy toimenpide-ehdotuksia homeongelman ratkaisemiseksi. Kysyn vastaavalta ministeriltä: katsooko hallitus, että homeongelma on ratkaistu, kun hallitukselta puuttuu konkreettinen ohjelma homeongelman torjumiseksi?

16.02 **Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Myller otti äärimmäisen tärkeän yhteisen asian esille. Me tiedämme sen, että muun muassa viime vaalikaudella tarkastusvaliokunta teki erittäin ansiokkaan raportin ja toimenpide-ehdotuksen tästä asiasta. Katsoin vähän tässä tänään, mitä niille ehdotuksille kuuluu, mitä siellä on tehty, ja osahan niistä on laitettu liikkeelle. Silloin arvioitiin, että kokonaisuudessaan nämä kosteus- ja homeongelmat ovat ehkä 30—50 miljardin euron urakka korjausvelkana. Ja sitten tietysti hallituksen näkökulmasta — epäilisin, että tässä kysytään seuraavaksi sitten rahapuolesta — muistutan siitä, että silloin viime kaudellakin, kun tähän laitettiin panostuksia, ne olivat kertaluonteisia. Taisi olla opetusministeriön puolella, oliko, 15 vai 30 miljoonaa euroa ja STM:n puolella toinen mokoma, mikä kertoo, että ne toimet, mitä hallituksen puolelta on ollut mahdollisuus tehdä, jo aiemmankin hallituksen puolelta, ovat riittämättömiä (Puhemies koputtaa) tähän kokonaisuuteen nähden.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.03 **Riitta Myller sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Raha on todellakin ratkaisevassa asemassa, mutta on muitakin asioita.

Punkt i protokollet PR 100/2016 rd

Täällä eduskunnan käsittelyssä on parasta aikaa asuntojen korjausavustuksia koskeva lakiesitys. Siinä esitetään poistettavaksi homeongelmista kärsiville tarkoitettu terveyshaitta-avustus. Kymmenen vuotta käytössä olleella terveyshaitta-avustuksella on tuettu ihmisiä, jotka ovat joutuneet asuntonsa terveyshaittojen vuoksi taloudellisiin vaikeuksiin. Käytännössä avustus on mennyt vaikeissa homeloukuissa asuville, joiden on ollut vaikea saada tukea muualta. Esimerkiksi Asumisterveysliitto on todennut avustuksen pois ottamisesta: "Hätää kärsiviltä viedään viimeinen oljenkorsi." Hallitus perustelee avustuksen poistamista sillä, että se on liian hankala toteuttaa. (Puhemies koputtaa) Kysykin nyt arvoisalta ministeriltä: jos pidätte tätä asiaa tärkeänä, miksi ette korjaa sitä lakia vaan poistatte sen avustuksen?

16.04 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Edustaja Myllerin kysymyksestä voisi saada harhaisen käsityksen, ettei enää avustettaisi jatkossa homeongelmaisten talojen korjauksia.

Tuo hallituksen esitys, joka on valiokunnan käsittelyssä, lähtee siitä, että tällä hetkellä meillä on noin kuusi erilaista avustusjärjestelmää erilaisten remonttien tekemiseksi — on siinä ihmisillä ihmettelemistä, mistä hakea ja minkälaista tukea — ja nyt hallitus yksinkertaistaa tämän korvaussysteemin niin, että meillä on jatkossa yksi laki, jossa on kaksi erilaista korvausprosenttia, ja jatkossakin voi hakea avustusta myös homeongelmaisten talojen korjaukseen.

16.05 **Eero Heinäluoma sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin, eduskunnan tarkastusvaliokunta on käynyt tätä hyvin perusteellisesti lävitse ja tehnyt myös ulkopuolista tutkimustyötä. Kyllähän sen ohella, että kansalaispalaute tulee erittäin kovana ja on suuri huoli, nämä luvut, jotka tuosta tutkimuksesta selviävät, ovat hälyttäviä: meillä on kouluissa, päiväkodeissa lähes 200 000, ehkä jopa enemmän, nuorta, jotka ovat päivittäin sellaisissa rakennuksissa, joissa on näitä home- ja kosteusongelmia. Tiedetään, että sama tilanne on myös yksittäin monissa sairaaloissa ja myös vanhusten palvelutaloissa. Tämä tilanne on huutava — tuo tutkimus kertoo, että noin puoli miljoonaa suomalaista on päivittäin tämän ongelman kanssa tekemisissä.

Nyt meillä on hyvä kokemus harmaan talouden torjunnasta, torjuntaohjelmasta. Voisiko hallitus harkita, että se tekisi tämmöisen ison homekorjauksen ja -torjunnan ohjelman, jossa kaikki, sekä rahat että nämä säännökset, olisivat mukana?

16.06 **Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta on nyt tärkeää, että me käymme vielä myös hallituksessa läpi tarkasti tämän tarkastusvaliokunnan raportin ja ne toimenpiteet. Ehkä ainakin itse ajattelisin, että kun tämä on yhteinen ongelma ja tässä on paljon erilaisia toimijoita — raha on yksi kohta, yksi on rakentamismääräykset — niin pitää miettiä, kuka kantaa sen vastuun. Meidän pitää ottaa semmoinen kokonaisvastuu tästä ja katsoa siinä yhteydessä, kuka tekee mitäkin. Jokainen meistä tietää, että kunnat ovat tietysti vastuussa omista rakennuksistaan, ja monessa kunnassa tehdään investointeja ehkä toisenlaisiin asioihin, mutta ei sitten ole aina oltu nopeasti ja ripeästi tekemässä sinne julkisen puolen rakennuksiin, joissa näitä kosteus- ja homeongelmia on ollut, ja niitä on kyllä ihan joka puolella. Että tässä on nyt tämä yhteisen vastuun otto erittäin tärkeää. Mutta meidän puoleltamme, hallituksen puolelta, nyt ainakin

Punkt i protokollet PR 100/2016 rd

sen voin sanoa, että me arvioimme uudestaan nämä tarkastusvaliokunnan toimenpide-ehdotukset (Puhemies koputtaa) ja teemme kokonaisarvioinnin niistä.

16.07 Katja Taimela sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Vihaiset äidit järjestivät mielenilmaisun ja lähettivät meille edustajille postia, koska liian moni lapsitamme viettää oman työpäivänsä kouluissa ja päiväkodeissa, joissa on todettu kosteus- ja homevaurioita. Kiitän näitä äitejä, he ovat oikealla asialla.

Totuus parhailtaan on hyvin valitettava. Pelkästään kuntien kiinteistöjen korjausvelka on parhailtaan 5 miljardia euroa, ja kunta-alan suurin työturvallisuusongelma on sisäilma. Mutta mitä tekee maan hallitus samaan aikaan? Hometalkoista ei ole sanaakaan hallitusohjelmassa, korjausvelkaeuroja vähennetään, ja tästä terveyshaitta-avustuksesta ollaan lupumassa. Ympäristöministeriössä on työstyetty lukuisa määrä myös oppaita kosteus- ja homevaurioiden ennaltaehkäisemisen ja korjaamisen näkökulmasta, kuten myös erilaisia kehittämishankkeita on käynnissä useita. Arvoisa ministeri, miten näette, miten nämä kaikki jalkautetaan tuloksellisesti kuntiin, jotta niistä on käytännössä oikeasti myös hyötyä?

16.08 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Vihaiset äidit ovat aina oikealla asialla, jos he puolustavat lastensa terveyttä, ja kuten kysyjä totesi, meillä on jopa 5 miljardin korjausvelka kuntien kouluissa, päiväkodeissa, julkisissa hankinnoissa. Minä en voi tulla, edustaja Taimela, teidän taloanne tai asuntoanne korjaamaan, eikä valtio voi mennä pakolla kuntien kiinteistöjä korjaamaan, vaan kyllä se vastuu kuuluu aina kiinteistön haltijalle. Esimerkiksi omassa kunnassani Vihaisten äitien huoli otettiin todesta ja moukaroitiin sisäilmaongelmainen koulu maan tasalle ja nyt rakennetaan uutta. Kun tällä kaudella ei ole heikennetty kuntataloutta, kuten tehtiin viime vaalikaudella, niin nyt kunnilla on mahdollisuus tarttua näihin tarpeellisiin kiinteistöinvestointeihin ja lähteä kunnostamaan. Sisäilma on tärkeää lapsille, ja sitä se on myös kuntien työntekijöille. (Oikealta: Hyvä pointti!)

16.09 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä homeongelma on vaikea ongelma suomalaisten ihmisten terveyden ja myös meidän rakentamisen laadun kannalta, ja tämä on jatkunut vuosikausia ja jo useamman hallituksen ajan. On tärkeää, että nämä rakentamiseen valvontaan liittyvät asiat saadaan nyt eteenpäin. Mutta sen rinnalla on myös ajankohtainen tilanne siinä, että monissa kunnissa on mennyt vähän liian pitkälle huoli siitä, että kun taloutta tasapainotetaan, niin ei pystytä tekemään myöskään välttämättömiä investointeja. Myös hallituksella olisi siinä mahdollisuus, että juuri nyt, kun lainaa saa jopa negatiivisella korolla, talousasiantuntijat suosittelevat sitä, että nyt kannattaisi investoida tällaisiin ratkaisuihin, jotka on joka tapauksessa tehtävä. Tiedän monia kuntia, missä esimerkiksi koulujen investointeja on lykätty niin, että koululaiset ovat vuosia tiloissa, joissa on homeongelmia, ja se on lasten terveydelle ja opettajille hyvin haitallista. Olisiko mahdollista nyt, valtiovarainministeri Orpo tai ministeri Vehviläinen, lisätä budjetissa erillinen määräraha erityisesti julkisiin tiloihin ja kouluihin, että näitä remontteja saataisiin vauhtiin ja kuntia rohkaistua investoimaan, koska nämä kannattaa tehdä nyt, näitä ei kannata lykätä? (Puhemies koputtaa)

Punkt i protokollet PR 100/2016 rd

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Pyydän huomioimaan, että pidetään kiinni tästä minuutin ajasta.

16.11 Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse asiassa, kun sanoitte itse tästä kuntataloudesta, kuntataloushan ei ole niin huonossa kunnossa kuin on viime vuosina ollut, ja osittain juuri siitä syystä, mitä ministeri Tiilikainenkin sanoi, että emme ole tehneet kuntien valtionosuuksiin leikkauksia, ja tiedämme sen, että ei ole tulossa uusia kriisikuntia. Veroprosentteja nostettiin tälle vuodelle vähemmän kuin aiemmin, ja meidän näkemyksemme mukaan kuntatalous on tasapainossa nyt sinne 2019:ään, mihin asti valtion puolelta on toimia tehty.

Mutta se viesti on, että täältä eduskunnasta lähtee kaikkiin kuntiin viesti siitä, että kuntien omistamat kiinteistöt ovat heidän vastuullaan ja pitää priorisoida ja tehdä valintaa siitä, mihin niitä investointirahoja käytetään, käytetäänkö niitä terveiden tilojen osoittamiseksi päiväkoteihin, kouluihin ja muihin rakennuksiin. Siinä ovat kyllä myös kuntapäätäjät itse niitä arvovalintoja tekemässä. Olen ollut huomaavinani, että viime hallitusten aikana ei ole kyllä löytynyt (Puhemies koputtaa) semmoista isoa rahoituserää miltaan hallitukselta valtion puolelta tähän työhön.

16.12 Matti Semi vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuntien rakennusten korjausvelka on kasvanut erittäin valtavasti, ja se on kasvanut koko ajan lisää. Näitä kusteusvaurioita on todella runsaasti, ja niiden korjaaminen ei välttämättä enää ole sillä tavalla enää hanskassa, koska ne ovat menneet niin suuriksi. Ihmiset, mitkä työskentelevät näissä tiloissa, kärsivät ja sairastavat ja aiheuttavat sitten muita kuluja työnantajalleen, mikä on niiden tilojen syytä. Nämä tilapäiskorjaukset saattavat olla semmoisia tilapäiskeinoja, mitkä aiheuttavat lisää sairauksia sen takia, kun käytetään kepulikonsteja, joitakin liima-aineita tai muita peittoaineita, mitkä aiheuttavat muita ongelmia kaasuuntumisen myötä. Eikö olisi viisasta lähteä hakemaan sellaisia korjauksia, missä tehtäisiin erittäin perusteelliset korjaukset tai kokonaan uusittaisiin nämä rakennukset ja saataisiin tehtyä (Puhemies koputtaa) nämä kunnolla? Jotta ei tehtäisi turhaan investointeja, niin valtio tekisi semmoisen normiston, millä pystyisi lähtemään tukemaan (Puhemies: No niin, nyt kysymykseen käytetty aika on käytetty!) näitä hankkeita... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylittyä.]

16.13 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Edustaja Semi puhui aivan oikeata asiaa tässä kysymyksessään (Ben Zyskowitz: Vähän liian pitkään!) käytännön näkökulmasta. Tämä on valitettavaa, että aika usein näihin ongelmallisiin kiinteistöihin tehdään sitten vähän niin kuin näennäisiä korjauksia, hankitaan vähän sitä jatkoaikaa ilman, että ongelma kuitenkaan poistuu. Jokainen ongelmallinen rakennus on tietysti oma yksilönsä, ja on hyvin huolellisesti arvioitava, mitä siinä kannattaa tehdä, jotta ongelma aidosti poistuu, ettei tehdä näennäisiä toimenpiteitä. Ja juuri tähän tarpeeseen myös nämä edustaja Taimelan peräänkuuluttamat ja ympäristöministeriön laatimat ja ylläpitämät oppaat, joissa parasta tietoa pyritään kentälle jakamaan, ovat tulleet. Kun korjataan, tehdään se oikein. Ellei ole korjauskelpoinen rakennus, ei muuta kuin maan tasalle ja uutta, tervettä rakennusta tekemään.

Punkt i protokollet PR 100/2016 rd

16.14 **Matti Vanhanen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pyysin puheenvuoron, koska tämä Hometalkoot käynnistettiin aikanaan johtamassani iltakoulussa, ja nyt vastausten perusteella huomaan, että sama peruslinja, joka silloin omaksuttiin, on edelleen voimassa. Myöskään tästä talosta ei saa lähteä sitä viestiä kunnille, että kun odotatte, että jossain vaiheessa tulee valtionapu, niin silloin vasta korjaatte, vaan että omistajalla on vastuu. Ja varmistan sen vielä hallitukselta, että onhan tämä peruslinja se, että omistajalla on vastuu, on se sitten yksityinen, kunta tai valtio, ja käyttäjät ja asiakkaat ja vuokralaiset tietävät, että sinne pitää suunnata vaatimukset. Syy on useasti suunnittelijassa, rakentajissa ja ylläpitäjissä, ja se on sitten omistajan ja heidän välinen asia, mitä korvauksia mahdollisesti haetaan. Nyt on minusta tärkeää se, että tämä viesti lähtee selvästi, että omistajilla on vastuu. Jos omistajilla ei ole rahaa korvata sitä, niin se heijastuu sitten sen rakennuksen arvoon. Se kannattaa jopa realisoida. Sille löytyy uusi omistaja sillä arvolla, joka on, (Puhemies koputtaa) ja se sitten korjaa sen.

16.15 **Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan juuri näin kuin tässä edustaja Vanhanen totesi, eli pitää vastuun olla kaikilla tahoilla ja erityisesti sillä omistajalla. Tässä edustaja Vanhasen puheenvuorossa tuli myös tämä rakentajan ja suunnittelijan vastuu. Sehän on ollut se ongelma, että ei ole saatu tietoja sieltä aikojen takaa, kun on tehty ne sopimukset, ei ole päästy enää sitten käsiksi siihen, ketkä ovat olleet vastuussa ja rakentamassa ja tekemässä huonoa rakentamista, niin että ne ovat kasautuneet sitten tänä päivänä ja viime vuosina nykypäättäjien ja erityisesti lasten ja nuorten ja henkilöstön syliin.

Kun katsoin hieman niitä ympäristöministeriön arviointeja sen tarkastusvaliokunnan raportin jälkeen sieltä viime vaalikauden lopulta — taisi olla, että vuoden 2015 asti loppuun tehtiin jonkinlaista arviointia siitä — niin siinä kyllä todettiin myös niin, että on aivan tuoreitakin esimerkkejä siitä, että rakentamisen taso ei ole parantunut, (Puhemies koputtaa) joten tämä on hankalaa: me tiedostamme ongelman mutta ne, ketkä pystyisivät vaikuttamaan, eivät siihen puutu.

16.16 **Timo Heinonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Päiväkodit, koulut ja vanhainkodit ovat lasten ja aikuisten työpaikkoja. Siellä vietetään paljon aikaa, ja ne pitää laittaa kuntoon, että siellä ei kukaan sairastu. Hometalkoissa on saatu hyviä tuloksia aikaan, kiitos niistä, mutta edelleen tehtävää riittää. Esimerkiksi rakentamisen saralla sadesuojaus on yksi sellainen, mitä pitäisi enempi saada käyttöön. Kiinteistöjen hoito ja ylläpito on ratkaisevassa roolissa, mihin täällä on viitattu.

Liikuntarakentamisessa ja liikuntahalleissa otettiin käyttöön huoltokirjat, joissa seurataan esimerkiksi ilmaston käyttöä. Usein itse asiassa nämä sisätilaongelmat johtuvat ilmastonhoitosta ja sen vääränlaisesta käytöstä. Arvoisa ympäristöministeri, te vastaatte myös asuntoista ja kiinteistöistä. Onko ajateltu, että ainakin julkisella puolella voitaisiin miettiä tällaista huoltokirjajärjestelmää, jolla pystyttäisiin (Puhemies koputtaa) varmistamaan se, minkälaista huolta näistä yhteisistä kiinteistöistä pidetään?

16.17 **Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen** (vastauspuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Kiitos hyvästä ideasta, edustaja Heinonen. Jokainen vastuullinen kiinteistönhaltija, jos tehdään miljoonien investointeja tai satojentuhansien korjauksia, pitää

Punkt i protokollet PR 100/2016 rd

myös huolen, että käytetään sitten niitä laitteita oikein. Valitettavasti aina sitä asiantuntemusta ei ole. En usko, että tässä sitä asiantuntemusta tulee yhtään lisää, jos lähemme säädöksillä pakottamaan, vaan jälleen kerran hyvistä käytännöistä on syytä ottaa opiksi ja niitä levittää.

Itse asiassa myös tuo rakentamisen laatu on tärkeä juttu. Rakennusmääräyksillä tietenkin asetetaan standardit, mutta paljon on myös siitä rakentajien ammattiyhdistyksestä kiinni. Itse asiassa minulla on ilo tänään jakaa tällaiset rakentamisen laatupalkinnot, joista toinen menee suunnitteluportaalle ja toinen sitten aivan sille käytännön työntekijöitten tasolle, jotka ovat malliesimerkkejä siitä, että oman ammattiyhdistyksen kautta (Puhemies koputtaa) saadaan hyvää laatua.

16.19 Tiina Elovaara ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä, että nykyinen terveyshaitta-avustus nostettiin opposition toimesta täällä esiin, sillä homeongelmat voivat tosiaan viedä sekä terveyden että talouden, syrjäyttää ja johtaa pahimmillaan jopa itsemurhiin. Se, että tämä nykyinen malli on ollut hyvin hankalasti haettava ja byrokraattinen, on asia, joka pitää muuttaa. Kysyisinkin arvoisalta ministeriltä: onko meidän mahdollista kehittää suorempaa, oikea-aikaisempaa ja helpommin saavutettavaa apua ja tukea tällaisille henkilöille, jotka asuvat tällaisissa hometaloissa, niin että voisimme luopua hallinnollisesti näin hankalasta toimenpiteestä?

16.19 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Itse asiassa juuri tämän ongelman ratkaisemiseen tähtää tuo täällä mainittu hallituksen esitys, jota valiokunta nyt käsittelee. Eli aikaisemman, hyvin monimutkaisen ja monesta eri avustuksesta koostuvan järjestelmän sijaan kootaan erilaiset avustukset yhden lain alle ja kahteen eri avustustasoon. Kun vielä tämä korjausavustusten käsittely siirtyy Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAlle, jossa varmasti asiantuntemus riittää ehkä yksittäisiä kuntia paremminkin, niin uskon, että etenemme tässä siihen suuntaan, että entistä paremmin myös nämä korjausavustukset tulevat niitä tarvitsevien käyttöön.

16.20 Veronica Rehn-Kivi r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valitettavasti tämä hometaloilmiö on kasvanut niin laajaksi, että taloudelliset ja terveydelliset menetykset ovat liian suuret. Tähän tilanteeseen on monta syytä: on rakennettu kiireellä ja hutiloiden, on käytetty riskirakenteita, suunnittelulle ja rakentamiselle ei ole varattu riittävästi aikaa, valvonta ja ylläpito on ollut puutteellista. Mutta myös rakentamisen uusissa normeissa on riskejä. Olisiko hallituksen syytä vihdoinkin ottaa vastuuta tästä laajentuvasta ongelmasta? Voisiko yhtenä ratkaisuna olla, että annetaan isompi ohjaus- ja valvontavastuu kunta-rajajoja ylittävälle, riittävän asiantuntemuksen omaavalle rakennusvalvonnalle?

16.21 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Moni kunta on yhdistänytkin voimavarojaan, ja kuntien välistä yhteistyötä tehdään rakennusvalvonnassa sen riittävän asiantuntemuksen varmistamiseksi ja erikoistumisen varmistamiseksi. Tulevassa maakuntaudistuksessa rakennusvalvonta kuuluu niihin toimiin, mitkä kunnat yksimielisesti niin halutessaan voivat koota jopa maakuntatasolla järjestettäväksi, jos uudistus luonnosten mukaan etenee, mutta kuntien välistä yh-

Punkt i protokollet PR 100/2016 rd

teistyötä ei missään tapauksessa tulla tässäkään kieltämään, eli jatkossakin kunnat voivat seudullisesti tai muuten erilaisilla yhteistyökuvioilla järjestää rakennusvalvontaa sen riittävän asiantuntemuksen varmistamiseksi, jotta rakentamisen laatu tältä osin tulee varmistettua.

16.22 **Sari Essayah kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kosteus- ja sisäilmaongelmia on varmasti paljon helpompi ennaltaehkäistä kuin korjata, ja tuntuukin aika kummalliselta, että hallituksen ministereistä kukaan ei ole maininnut hallituksen kärkihanketta, joka käsittääkseni on Terveellisten talojen Suomi. Ja syykin voi olla se — kun olen itse yrittänyt tuolta sosiaali- ja terveysministeriöstä selvittää, ketkä tahot tässä ovat mukana, millä tavalla tätä viedään eteenpäin, onko tämä kärkihanke lähtenyt liikenteeseen, niin siltä tuntuu — että lähtökuopissa ollaan, tämä on savolainen projekti: aloittamista vaille valmis. Haluaisinkin kysyä hallitukselta: millä tavalla tätä Terveellisten talojen Suomi -kärkihanketta oikein ollaan viemässä eteenpäin, mitä tahoja sinne on tarkoitettu ottaa mukaan, mitkä ovat ne sidosryhmät, jotka ovat tässä mukana? Ja todellakin, jos ollaan tämä korjausavustus poistamassa, niin kyllä — ministeri Tiilikaiselle vielä lisäkysymys — olisi hyvä tietää, minkä lain alta sitten seuraavaksi lähdetään apua hakemaan. Nämä ihmiset ovat epätoivoisia, jotka ovat homeloukussa.

16.23 **Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen** (vastauspuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Toistettakoon vielä: korjausavustuksia ei olla poistamassa, vaan monen eri lain alla olevat korjausavustukset kootaan yhteen, yhden lain alle, jotta niitä on yksinkertaisempi hakea ja jatkossa käyttää. (Eduskunnasta: Kuulostaa järkevältä!)

Sitten mitä tulee tähän rakentamisen laatuun, terveelliseen sisäilmaan, niin kyllä sen on kaiken rakentamisen lähtökohtana oltava. Se on lähtökohtana siinä, kun rakennusmääräyksiä uudistetaan. Se on lähtökohtana sille, että puurakentamista edistetään. Se on lähtökohtana siinä, että ylipäänsä asuntotuotantoa asuntopulasta kärsiville alueille lisätään. (Sari Essayah: Entäs se kärkihanke?) — Tästä kyseisestä kärkihankkeesta varmasti ministeri Rehula kertoo mielellään lisää. (Naurua)

16.24 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kosteus- ja homevaurioihin liittyvien terveyshaittojen vuosikustannuksiksi arvioitiin vuonna 2012 noin 450 miljoonaa euroa. Tämä arvio sisältää siis oireista, sairauksista, työkyvyn menettämisestä ja työtehon ja tuottavuuden laskusta aiheutuvat kustannukset. Kukaan ei pysty arvioimaan sitä, kuinka suuri vaikutus lasten sairastumisella on tulevaan terveyteen ja työuriin ja terveysmenoihin.

OAJ:n puheenjohtaja Luukkainen toteaa, että noin 1,5 miljardia euroa riittäisi kerralla laittamaan kuntoon pahimmat ongelmat näissä sisäilmaongelmissa, ja hän kysyy, olisiko väylähankkeiden jälkeen vihdoinkin koulujen ja päiväkotien vuoro, niin että nyt laitettaisiin nämä asiat kuntoon. Kysyn uudelleen sitä, mitä edustaja Heinäluoma kysyi: olisiko, hallitus, nyt järkevää laittaa kuntoon nämä asiat jollakin ohjelmalla? Kysyn sitä, ministeri Orpo, teiltä.

16.25 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siis se on kiistatonta, että tämä on iso ongelma yhteiskunnassa, ja kuten tiedätte hyvin, tätä

Punkt i protokollet PR 100/2016 rd

on useampien hallitusten toimesta jo yritetty purkaa ja ratkoa. Valitettavaa vain on se, että rakentamisen laatu on edelleen sentyyppistä, että tämä uusiutuu ja uudetkin rakennukset ovat sisäilmaongelmaisia.

Mutta se meidän lähestymistapamme nyt on se, että kun vastuu on ensisijaisesti kiinteistönomistajilla eli silloin suurelta osin kunnilla tai kuntayhtymillä, niin me olemme hallituksen näkökulmasta lähteneet vahvistamaan kuntataloutta, jolloin heillä on paremmat edellytykset hoitaa näitä ongelmia. Itsekin tiedän kunnallispolitiikan kautta, että esimerkiksi näitä homekouluja on pyritty niiden raamien varassa, mitä omassa kunnassa on ollut, korjaamaan mahdollisuuksien mukaan, mutta yhtä totta on myöskin se, että meidän julkisen talouden tilanne on niin huono, että me emme voi valtion rahalla tätä tässä tilanteessa nyt ratkoa. Mutta me tulemme tekemään kaikkemme, kuten (Puhemies koputtaa) asuntonministeri täällä vastasi, että me tuemme kuntia ja kiinteistönomistajia näitten homeongelmien ratkomisessa. (Eero Heinäluoma: Ei tämä nyt riitä!)

Frågan slutbehandlad.